כריתות דלים כפ • שכתובה בה פרשת וכתב לה ספר כריתות: לפ לשמה: יסב וחמ לספרא • לכתוב לותה פרשה לשם גירושיה: פמ בעינן שינה שמו ומשם • דתנן לקמן (דף ט) דפסול אלמא צריך לכתוב שמו ומשמה ולתם דלא גרסי שינה ומאן דגרים ליה משום מתני' דלקמן ואגב גרדא גרים ליה: מלי קמ"ל • כל הני פגיעות לן דפרשה שכתורה דגרים ליה גט: עליו קולמוס • על כל לות ולות: ונפכוין לכתוב יהודה • שהיה מוטעה וסבור שהוא צריך לכתוב יהודה: ומעמה ולא פגיל בו דלם • הרי השם כתוב אלא שהוא שלא לשמו: ופנוסו • התגלה לפניו במעות: מיסי כמנס ליס • טוגאת שכר הסופר כדאמרינן בגמרא דגט פשוט (כ"ב דף קפח:) משום תקנת עגונות: אמנוי אמנו ליס רבנן • ההוא זוחא מדידה והוי כמאן דיהיב ליה לתיהו דהפקר ב"ד היה הפקר: ונפן. בר כתיבה שיהא שוה פרוטה: פמלס מל ליס • שאינו שוה כלום: דמוי לאלמרוסי • עם עניין הרבה לכתוב עליהן לא למחכל בהמה ולתמ"ג דלא שוה פרוטה, לכל לאסורי הגלה לא: ולא קלסום • משום דאמר לה מעמא דיחידאה: דלשם • זומנא אחריתי משמיה דרבים כי היכי דליקבלוה מיניה: אלמא • מדמרת טולי הלי דליקבלוה אלמא הלכתא כוותיה • אמר • במבלא בסכין: מבר גיטא • לחירות: בכתב שמקק מל גבי מבלא • דף: ומינקם • כעין לותן של סומרים שמוקקים עליהן כעט: ולא בכתב שמל גבי כיפס • כעין טובע של למר וטחטת הגשים חתת לעיף קשוריהן כדאמרי' בבמה לגה יולאה (שבת דף מז): אנדוכסרי • תכשיט וזוקמין עליו לוחת בתחנו כעין ברוסדי"ל בלע"ז ולם רקמו עליהן לותיות הגט ליט כתב לפי שליט כתוב וקבוע אלא מוטל על הבגד וכ' לאשיו תמוכים: מל דמק מוכים • של לותיות ולידיהן והלותיות בולטות ליט כתב לפי שלא לייר לת הלותיות אלא מקק סביבותיהם והעץ נשאר כמו שהיה בדפוס הלותיות מחליה: מל דמק ירכוסיסן • של לותיות הריטב הן ממש שיקבע הכתב זו היא כתיבה: לא היה כתבו. של לין שוקע אלא בולט כלומר של דינרי זהב: ומל דינרי זהב מוכים מוכים • דקא סלקא דעתיה כשהוא מכה בקורנס מותם המטבע על הדינר תוכות וסביבות לורת המותם שהיא שוקעת והם מלאים לוחקין לת תוכו וסביבות לורת הדינר וכנגד שקעת רוחם המותם לין הדינר של זהב ולחתך ומחליה הלורה עומדת במקומה ובני לין כתיב (שמות נט) מכתב פתוחי חותם אלמא כתיבה היא: ואינו בכל ירכוס • שהיה הלין דק כעין עם ולר הלותיות מעבר האחד ולוחק ירכוסיהן והן בולטות מעבר השני כמו שמליריס כסף והב הנעשי ליקבע בכלי עץ שמותים בהם יין: רומנא • חותם המטבע שקורין קויינ"ן: מיחרץ חריץ • התוכות והסביבות של לורתו שהיא שוקעת תולין ולוחקין תוכות וסביבות של לורת הדינר עד שעומדת לורת הדינר בולטת כמו שהיתה ונפקא מינה שאם חתך לת הגט בחותם וכתבו על גבי עם לא הוי כתב לחותם הוא: אי כתובי מיכנף • לורת החותם שהיא שוקעת כשהוכתיה לוחקים לת תוכות של דינר וכנגם הזהב בלוחק בתוך שקעת הלורה ונמצת מתוך לוחקו וכנגם לתוך הלורה ולא ממילא הן אלא ע"י מכת הקורנס הלורה עלמה נמחתת לתוך הרוסם והרי כתבה כדיים: לא

[לקמן כב. כה: כה. כו. סוטה כו]

שבת קד: לקמן מה: [מסכ' סופרים פ"ם ס"ג]

הגהות הב"ח (ה) גמ' אתם אלא דבעינא זה אלי:

לקמן מז.

[פי' כיפס של גמר מחוגה אם רקם בלחוגה גם אמה לו גם חוטים לוט גם • מתוך מרך כפס]

הגהות הגר"א ✓[א] גמ' כל בעינן שמו ומשמה ולינכא כו' כנ"ל:

גליון הש"ס גמ' לאימא משום דכתי' וכתב • עי' לקמן דף כב ע"ב תו"ס והא לא: תוס' ד"ס דלמא וכו' וכן גבי תרומה • עיין שבת דף כה ע"ב תוד"ס מתן לו:

עין משפט נר מצוה

מתו א מיי' פ"ם מהלכות גירושין הל' ג ופ"ג מה הלכה ח סמג עשין נ טור ש"ע אה"ע סי' קלא סעיף ח:

מתו ב מיי' פ"ג מהל' גירושין הלכה ד סמג לאוין ס"ל ד טור ש"ע אה"ע סי' קכ סעיף ג:

נ ג מיי' פ"ג מהל' גירושין הלכה טו סמג לאוין ג טור ש"ע יו"ד סי' רטו סעיף ג:

נא ד מיי' פ"ד מהל' גירושין הלכה כ סמג עשין ל טור ש"ע אה"ע סי' קכה סעי' ד:

נב ה ו מיי' פ"ם מה"ל ו סמג שם טור ש"ע אה"ע סי' קכה סעי' ד:

נג ז מיי' פ"ם מהלכו' גירושין הל' ו סמג עשין ג טור ש"ע אה"ע סי' קכ:

נד ח מיי' פ"ד מהל' גירושין הל' ו סמג עשין ג טור ש"ע אה"ע סי' קכ:

נוסח

הגהות קולמוס על גט שנכתב שלא לשמה מה' ר' חסדאי גאון ר' אחאי בר יעקב אות כטר ר' הגאון (בר' יהודה ומר') אות רק אליבא דר' יהודה ר' חסדאי - רק אליבא דר' יהודה ר' אחאי - רק כטר דבריו

נוסח/מהגה

△ הגהות להספר דברי ר' חסדאי שיבול לסדר כל הגיטין ▽ דת"ל

נוסח

גט שנכתב על איסורי הנאה

נוסח

תקיק ה - אי נחטה בכתב אות לא מחנגב

◆ סתי"ל בין ר' מקורות הגר"א הגר"ל

[פירוש מכיאלן סולן ומוגענין אותן ומליריין נתן כתב כמו שעושין הישמעאלים נמחלאות מתכין אותיות ונקראות עכון]

תוספות רי"ד

שלתו פתם כתבו על איסורי הנאה כשר שי' דהא כתיב ונתן בידה על נתינת הגט מיירי ולא דלתיב לה מידי דשמה הגאות' ר' ונתן ולא ותקק למיסרא דהקיקה לאו כתיבה היא ורבי יהודה עבר שיצא בכתב שע"י מבלא ומנקם יצא לחירות אבל לא בכתב שע"ג כיפה ואגרדכתן שי' שחקק בסכין הגט ע"ג מבלא או ע"ג מנקם שהם מלאים שעוה וחוקקין עליהם בעט ברזל זו היא חשובה כתיבה אבל מה שוקקין במהם ע"ג כיפה שהיא כמין כובע של צמר על ראש הנשים ואגרדכתי מין חכשיטים הוא וזוקקין אותו במהם וזקקות המהם לא חשיבא כתיבה לפי שאין האותיות קבועות אלא תיעבות ובעי' כתב קבוע על הדבר שהוא מגרש בו אבר עולא אבר ר' אלעזר לא קשיא הא דחק קרות הא דחק ירידות שי' הא דחק קרות של אותיות ודיריקן והאותיות' בולטות

איני כתב לפי שלא צייר את האותיות ולא חקק [אלא] סביבותיו והעץ נשאר כמות שהיה ונמצאו האותיות בולטות מאליהן והא דחק ירידותיהן שהאותיות שוקעין במבלא ווהו חשובה כתב ונתני האותיות קורא ירידות: ת"ד

אי משום כריתות דאית בה בעינא וכתב לה* לשמה ולינכא, וכי תימא לימרוש דילמא אקדים ויהב ליה זוזא לספרא מעיקרא, הא בעינן (שינה) שמו ושמה שם עירו ושם עירה, וליכא, ורב יוסף מאי קמ"ל? שאין מי מילין על נבי מי מילין אמר רב חסדא גט שכתבו שלא לשמה והעביר עליו קולמוס לשמה באנו למחלוקת רבי יהודה ורבנן דתניא דרי שהיה צריך לכתוב את השם ונתבוין לכתוב יהודה וטעה ולא הטיל בו דלת מעביר עליו קולמוס ומקדשו דברי רבי יהודה וחכמים אומרים אין השם מן המובחר אמר רב ארא בר יעקב דילמא לא היא עד כאן לא קאמרי רבנן התם (ה) דבעינא זה אלי ואנורו ולינכא אבל הכא לא אמר רב חסדא יכילנא למיפסלינהו לכולי גיטי דעלמא, אמר לי' רבא מאי טעמא אלימא משום דכתיב וכתב והכא איהי קא כתבה ליה דילמא אגניי אקנו ליה רבנן אלא משום דכתיב ונתן והכא לא יהיב לה מידי, דילמא נתינת גט היא תדע דשלחו מתם כתבו על איסורי הנאה כשר: גופא שלחו מתם כתבו על איסורי הנאה כשר אמר רב אשי אף אנן נמי תנינא על העלה של זית דילמא שאני עלה של זית דחזי לאיצטרופי, תניא רבי אומר כתבו על איסורי הנאה כשר נפק לה משמיה דרבי ולא קלסוה משמיה דרבים וקלסוה אלמא הלכתא כותיה תנו רבנן וכתב ולא חקק למימרא דחקיקה לאו כתיבה היא ורמינהו עבד שיצא בכתב שעל גבי טבלא ופינקס יצא לחירות אבל לא בכתב שעל גבי *כיפא *ואגרוכתרי אמר עולא אמר רבי אלעזר לא קשיא הא דחק תוכות הא דחק ירכות, ותוכות, לא, ורמינהו לא היה כתבו שוקע אלא בולט כדינרי זהב והא דינרי זהב תוכות הן? כדינרי זהב ולא כדינרי זהב דבולט, ולא כדינרי זהב דאילו התם תוכות הכא ירכות, אמר ליה רבינא לרב אשי רישא מיחרץ חריץ או כגופי מכניף? אמר ליה מיחרץ חריץ, איתיביה לא היה כתבו שוקע אלא בולט כדינרי זהב ואי סלקא דעתך מיחרץ חריץ הא

שיעור והא דלמר לחת שלוח בפ' כל שעה (פסחים דף לב:) דזר שלאכל תרומה לא מיחייב בפחות משוה פרוטה משום דכתיב (ויקרא כב) ונתן לכהן וגו' ולא נתינה בפחות משוה פרוטה הייט משום דתשלומי תרומה ילפינן מתשלומי מעילה דתרוייהו תשלומי קרן מיקרו וגמרי בתנו חם מהדדי ולמאן דבעי בכריתות (דף ה:) ולתשר יתן ממנו על ר' שהרא נתינה בכתיב הייט משום דסיכה היא ולתפקה בלשון נתינה לאפוקי ממשמעות דסיכה קלתי דמשמע כל שהוא ולריך נתינה תשובה כמו ונתן לכהן לת הקדש (ויקרא כב) דהוי בכתיב "לרבנן דלתבא שלאול וכן לא יתן עליה לבונה דבפרק כל המנחות (דף ס.) מלריך כזית הייט משום דשני מלשון שימה דלתמחל בה לא ישים עליה שמן לא משום דומיא דהקטרה לבונה בתוך דומיא נמי הקטרת איסור דהוי בכתיב *): **משמיה** דרבים וקלסוה אלמא הילכתא כוותיה • פי' בקונגרס מדמרת עלה דלקלסוה ובפ' מי שלחתו (לקמן דף מז:) לא יתכן לפרש כן דקאמר נפק רבי חייא דרשה משמיה דרבי ולא קלסוה אלמא לית הלכתא כוותיה ואומר ר"ת דהכא דייק מדקלסוה כי אמר משמיה דרבים ולפיכך נמי לא קלסוה כי אמר משמיה דיחיד מעיקרא ולקמן ליפכה:

למימרא דחקיקה לא כתיבה היא • הוה מלי לאקשויי מלותות דכתיב בהו כתיבה בכמה קרלי והיה לתבם חקוק דכתיב (שמות לב) חרות על הלוחות אלא דיחיה לה למיפרך מגט אגט:

*) [וע"ע תוס' פסחים לב ד"ס ואין ותוס' מנחות ס. ד"ס מי בעינן ותוס' ב"מ מז. ד"ס קיימס]